

8) ค่าภาคหลวงแร่

8.1) ค่าภาคหลวงแร่

ค่าภาคหลวงที่รัฐจัดเก็บได้ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2567 มีค่าประมาณ 4,000 ล้านบาท และปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่จัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ได้ประมาณ 4,962 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2567 ร้อยละ 21.71 เนื่องจากสามารถจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ทองคำได้มากขึ้น

ตารางแสดงการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2568

หน่วย : ล้านบาท

ปี	2564	2565	2566	2567	2568
หินปูน	2,121	2,065	1,952	1,753	1,777
ทองคำ		0.2	141	461	1,291
ถ่านหิน	529	551	505	481	517
ยิปซัม	285	306	258	264	238
เกลือหิน	121	132	134	135	133
อื่นๆ	942	876.8	959	983	1,006
รวม	3,998	3,931	3,949	4,077	4,962

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

8.2) เงินผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ

ค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้จากประทานบัตรแต่ละแปลงจะถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วน โดยส่วนแรกจะถูกนำส่งเป็นรายได้ของรัฐร้อยละ 40 และส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 60 จะถูกจัดสรรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่ได้กำหนดอัตราที่ได้รับการจัดสรรไว้ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ร้อยละ 20 จัดสรรให้แก่องค์กรบริหารส่วนจังหวัดที่ประทานบัตรตั้งอยู่ ร้อยละ 20 จัดสรรให้แก่องค์กรบริหาร

ส่วนตำบลหรือเทศบาลที่ประธานบัตรตั้งอยู่ ร้อยละ 10 จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลอื่น ในจังหวัดเดียวกับที่ประธานบัตรตั้งอยู่ และร้อยละ 10 จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล ในจังหวัดอื่น

ทั้งนี้ เพื่อให้มีการกระจายผลประโยชน์จากการประกอบกิจการเหมืองแร่อย่างเป็นธรรม มากยิ่งขึ้น พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 ได้กำหนดให้มีการจัดสรรผลประโยชน์พิเศษให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งของเขตพื้นที่การทำเหมือง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกับเขตพื้นที่ การทำเหมืองที่อาจได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองซึ่งปัจจุบันกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ได้จัดสรรเงินผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งของเขตพื้นที่การทำเหมือง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกับเขตพื้นที่การทำเหมือง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวนเงิน 528 ล้านบาท จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 188 แห่ง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จำนวนเงิน 457 ล้านบาท จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 130 แห่ง



คำภาคหลวงแร่

*ภาษีที่เรียกเก็บ
จากการใช้ประโยชน์
ทรัพยากรแร่
นอกเหนือจากภาษีอื่น ๆ
ที่ต้องชำระตามปกติ



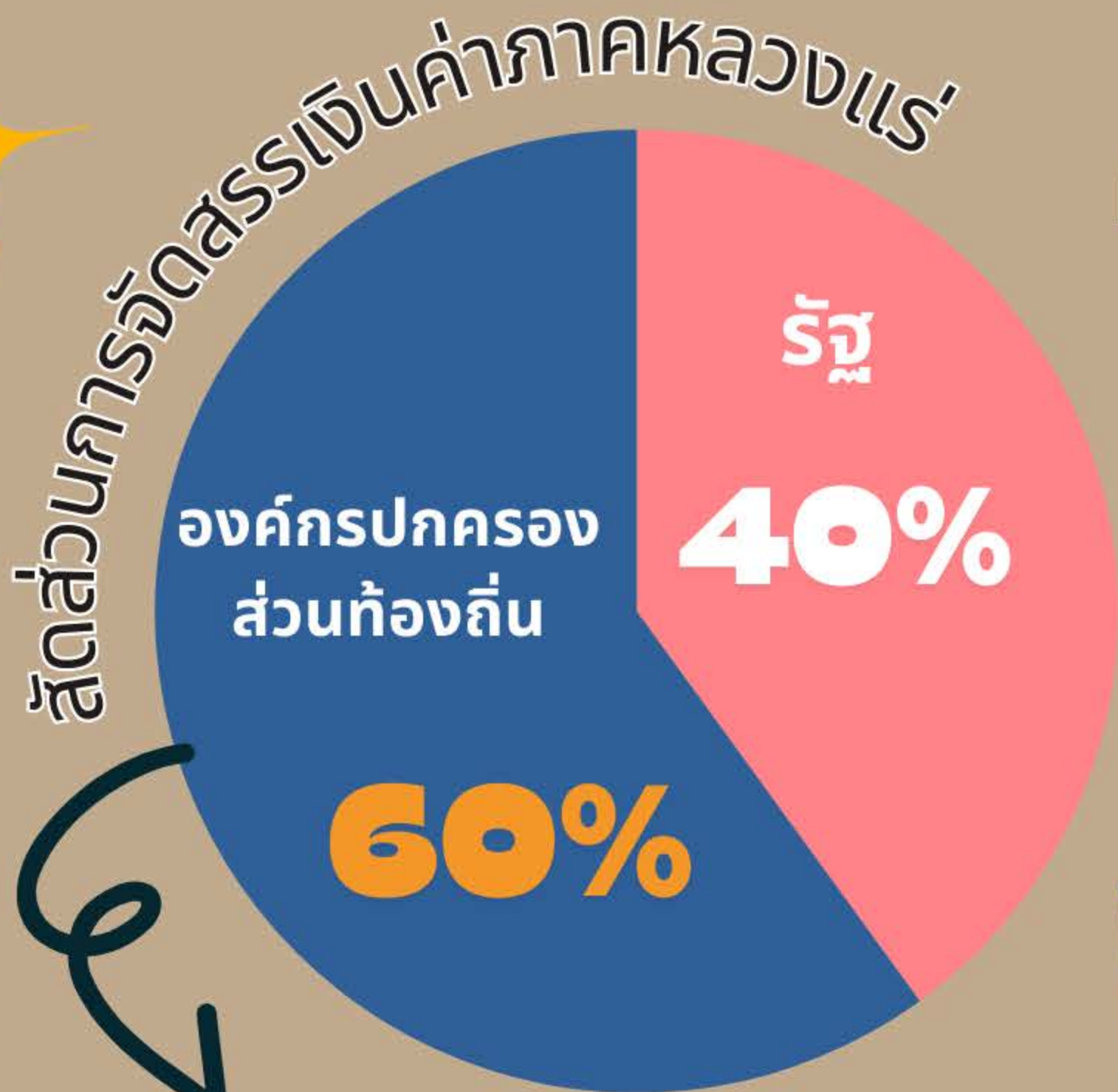
พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 กำหนดให้ผู้ถือ
ประทานบัตร ผู้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย
ผู้แจ้งการร่อนแร่ ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่
ผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม หรือผู้รับใบ
อนุญาตครอบครองแร่ ต้องชำระคำภาคหลวงแร่*



คำภาคหลวงแร่ มีลักษณะเป็นการชดเชยความสูญเสียไปของทรัพยากรแร่ รวมทั้งเป็นการแบ่งปัน
ผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรแร่ให้แก่ภาครัฐและท้องถิ่น โดยคำภาคหลวงแร่ที่ได้จะถูกนำส่งให้แก่รัฐ
และจัดสรรเงินส่วนที่เหลือให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นต่อไป**

** ตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

คำภาคหลวงแร่ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น



อบจ. ในพื้นที่
ประทานบัตร



อบต. และเทศบาล
ในพื้นที่ประทานบัตร

อบต. และเทศบาล
ที่อยู่ในจังหวัดอื่น

อบต. และเทศบาลอื่น
ที่อยู่ในเขตจังหวัด
ที่มีประทานบัตร



ภาพจาก : บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)
(www.scg.com)

กรมทรัพยากรธรณี กองทรัพยากรแร่

75/10 ถ.พระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กทม. 10400 โทร. 02-621-9744